

11 de desembre de 2018

El secretari del Govern

Acord

del Govern pel qual es determinen els contractes en què s'ha d'aplicar la metodologia de treball col·laborativa i virtual en tres dimensions anomenada Building Information Modelling (BIM) i la forma i les condicions per fer-ho.

El Govern, per Acord de 24 de maig de 2016, va crear la Comissió Interdepartamental per a la implantació d'una metodologia de treball virtual en tres dimensions Building Information Modelling (BIM) a l'obra pública i a les obres d'edificació promogudes per l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic.

Aquesta Comissió té per objecte l'estudi i l'avaluació de la implantació d'aquesta metodologia de treball a l'obra pública i a les obres d'edificació promogudes per l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic, que reculli tota la informació per operar en tot el seu cicle de vida i, en particular, durant l'elaboració i la gestió del disseny, la redacció del projecte, la direcció de l'execució de l'obra i la seva gestió, així com el seu manteniment i conservació.

La metodologia Building Information Modelling (BIM), que s'ha desenvolupat en els darrers anys en diversos països, permet superar gran part dels inconvenients que es deriven de la metodologia de treball tradicional. Es tracta d'una metodologia de treball on col·laboren de forma contínua els diferents agents que participen en el cicle de vida de les obres i, d'aquesta manera, es facilita el traspàs d'informació entre ells. Aquesta metodologia consisteix en l'elaboració d'un model col·laboratiu i virtual en tres dimensions de l'obra en el qual s'integra tota la informació gràfica, econòmica i temporal, entre d'altra, sobre el qual treballen tots els agents, de manera que el model està en constant evolució i recull tota la informació actualitzada que ha de permetre operar durant les diferents fases del cicle de vida de les obres.

La Comissió, des de la seva constitució, i com a resultat de l'exercici de les funcions que té atribuïdes, considera convenient la implantació de la metodologia Building Information Modelling (BIM) de forma progressiva. Així, en una primera etapa, la utilització de la metodologia només serà obligatòria en determinats contractes que la Comissió ha identificat com a prioritaris, sense perjudici que es pugui ampliar a d'altres contractes.

L'ús d'eines electròniques específiques com eines de disseny electrònic d'edificis o similars és prevista, a nivell comunitari, a l'article 22.4 de la Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública, i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE.

La previsió continguda en aquest article es pot considerar que s'emmarca en l'Estratègia Europa 2020, establerta en la Comunicació de la Comissió de 3 de març de 2010, que porta per títol "Europa 2020, una estratègia per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador". De fet, la mateixa Directiva, en la seva part expositiva, posa de manifest que la contractació pública desenvolupa un paper clau en l'Estratègia Europa 2020, com un dels instruments basats en el

mercat que s'han d'utilitzar per aconseguir un creixement intel·ligent, sostenible i integrador que garanteixi, al mateix temps, un ús més eficient dels fons públics.

L'article 22.4 de la Directiva esmentada ha estat transposada mitjançant el punt 6 de la disposició addicional quinzena de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, que estableix que per als contractes públics d'obres, de concessió d'obres, de serveis i concursos de projectes, i en contractes mixtos que combinin elements d'aquests contractes, els òrgans de contractació podran exigir l'ús d'eines electròniques específiques, tals com les eines de modelatge digital de la informació de la construcció (BIM) o eines similars.

D'altra banda, l'apartat 7 de la mateixa disposició addicional preveu que es podrà exigir l'ús d'eines i dispositius que no estiguin disponibles de forma general, a condició que s'ofereixin mitjans alternatius, i precisa els supòsits en què s'entendrà que s'ofereixen mitjans alternatius.

En definitiva, doncs, la utilització de la metodologia Building Information Modelling (BIM) no pot suposar la discriminació de potencials licitadors ni la restricció dels operadors econòmics als procediments de contractació. Per evitar que es produeixin aquestes situacions, l'Acord estableix un període transitori perquè els licitadors i els operadors econòmics puguin dur a terme les actuacions necessàries que els permetin participar en igualtat de condicions en els procediments de contractació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic en què sigui obligatòria la utilització d'aquesta metodologia de treball. Aquest període transitori és el que va des de l'aprovació d'aquest Acord fins a la seva efectiva implantació.

D'acord amb el que s'ha exposat, es considera d'especial interès l'adopció d'aquest Acord amb el qual es pretén millorar i incrementar la qualitat en el procés constructiu i, en última instància, en els edificis i obres públiques que promou l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic, tot millorant l'eficiència en l'ús dels recursos.

Per tot això, amb l'informe previ del Ple de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya, a proposta del conseller de Territori i Sostenibilitat, el Govern,

Acorda:

—1 La metodologia de treball Building Information Modelling (BIM) s'ha d'aplicar de forma obligatòria a tots els contractes d'obra civil i d'edificació, de concessió d'obres i de concursos de projectes, que tenen per objecte obres de primer establiment, rehabilitació o restauració, promoguts per l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic que tinguin un valor estimat igual o superior a l'establert pels contractes subjectes a regulació harmonitzada, segons la legislació de contractes del sector públic i s'estén a tots els contractes relatius o vinculats a les obres a què es refereixen aquests contractes.

La utilització de la metodologia BIM es pot establir com a prescripció tècnica en els plecs de prescripcions tècniques o en els documents descriptius, segons correspongui, o bé com a condició d'execució en els plecs de clàusules administratives particulars.

—2 A l'efecte del que estableix l'apartat primer d'aquest Acord, són contractes relatius o vinculats els que es corresponen amb el cicle integral de l'obra, que comprèn des de la fase de disseny i projecte d'un edifici o construcció fins a l'etapa de fi de vida, passant per l'execució de les obres i la seva explotació.

—3 Els departaments i els ens del sector públic de la Generalitat de Catalunya podran exigir la utilització de la metodologia BIM en contractes d'obres, de concessió d'obres o concursos de projectes o en els contractes relatius o vinculats a aquests, independentment del valor estimat del contracte, si el corresponent òrgan de contractació ho considera pertinent, entre d'altres supòsits quan per la pròpia singularitat de les obres la utilització de la metodologia BIM pugui generar majors rendiments.

—4 L'obligació establerta a l'apartat primer d'aquest Acord s'aplicarà a tots els contractes la convocatòria de licitació dels quals es publiqui al perfil del contractant als sis mesos a comptar des de l'aprovació d'aquest Acord. En el cas de contractes que es licitin per procediment negociat sense publicitat, s'aplicarà aquesta obligació sempre que l'aprovació del plec de clàusules s'hagi produït amb posterioritat a aquesta data i, en el cas de la contractació menor, sempre que l'aprovació de la despesa es produeixi després d'aquesta data.

En el cas de contractes de serveis per a la redacció de projectes, l'obligació establerta al paràgraf anterior s'aplicarà a tots els contractes la convocatòria de licitació dels quals es publiqui al perfil del contractant als tres mesos a comptar des de l'aprovació d'aquest Acord. En el cas de contractes que es licitin per procediment negociat sense publicitat, s'aplicarà aquesta obligació sempre que l'aprovació del plec de clàusules s'hagi produït amb posterioritat a aquesta data i, en el cas de la contractació menor, sempre que l'aprovació de la despesa es produeixi després d'aquesta data.

—5 En tots els contractes d'obres, de concessió d'obres, de serveis o concursos de projectes vinculats a obres en què l'aplicació de la metodologia BIM no sigui obligatòria i que no se n'hagi exigint la utilització, el seu ús s'haurà de valorar com a criteri objectiu d'adjudicació, que s'ha d'establir en els corresponents plecs de clàusules administratives particulars o bé en els documents descriptius, segons correspongui en tots els contractes la convocatòria de licitació dels quals es publiqui al perfil del contractant als sis mesos a comptar des de l'aprovació d'aquest Acord. En el cas de contractes que es licitin per procediment negociat sense publicitat, s'aplicarà aquesta obligació sempre que l'aprovació del plec de clàusules s'hagi produït amb posterioritat a aquesta data i, en el cas de la contractació menor, sempre que l'aprovació de la despesa es produeixi després d'aquesta data.

—6 L'estandardització de la metodologia BIM serà la que determini la Comissió Interdepartamental per a la Implantació d'una metodologia de treball virtual en tres dimensions Building Information Modelling (BIM).

—7 L'ús de la metodologia BIM no pot suposar discriminació per als licitadors, ha de ser compatible amb productes informàtics d'ús general, ha d'utilitzar el format obert IFC o similar i no pot suposar una restricció de l'accés dels operadors econòmics als procediments de contractació, en especial, pel que fa a la petita i mitjana empresa.

—8 Excepcionalment, l'ús de la metodologia BIM quan sigui obligatòria, en virtut d'aquest Acord, es pot no exigir quan concorri alguna de les circumstàncies següents:

- Raons d'urgència que requereixin donar resposta a una necessitat inajornable o accelerar la licitació per raons d'interès públic.
- Causes degudament justificades no imputables al subjecte contractant que derivin d'esdeveniments imprevisibles per l'òrgan de contractació.
- Manca d'eficiència o de rendibilitat, per la naturalesa i l'objecte de les obres.

L'òrgan de contractació ha de sol·licitar un informe, que té caràcter vinculant, a la Comissió Interdepartamental per a la implantació del BIM i ha d'incloure la justificació de l'excepcionalitat en l'informe de motivació de la necessitat del contracte que es publica al perfil del contractant.

—9 El titular del Departament competent en matèria de territori, a proposta de la Comissió Interdepartamental per a la implantació del BIM, ha d'ampliar els contractes en què la implantació de la metodologia (BIM) és obligatòria. En tot cas, el mes de gener de 2021 s'ampliarà l'àmbit d'aplicació d'aquest Acord.

—10 Amb la voluntat de realitzar una implantació de la metodologia BIM, de forma transversal a tots els departaments, d'una banda, es desenvoluparan programes formatius per al personal dels diferents departaments implicats i, d'altra banda, després del corresponent estudi previ per avaluar els requeriments pel que fa a les TIC, es dissenyarà un pla d'equipaments maquinari (*hardware*) i programari (*software*) per tal de complir els objectius establerts en aquest Acord. Aquestes actuacions seran coordinades per la Comissió Interdepartamental per a la implantació del BIM.

—11 Amb l'objectiu de facilitar l'actualització de les bases digitals de geoinformació de Catalunya, un cop finalitzat un projecte amb metodologia BIM, s'ha de lliurar una còpia del projecte (*as built* BIM) a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC). L'ICGC utilitzarà la informació proporcionada per actualitzar de manera ràpida i precisa les bases de geoinformació de Catalunya.